

KLUB ZA STAROU PRAHU

Mostecká 1, 118 00 Praha 1

Praha, 5. ledna 2014

STANOVISKO

k iniciativě *Olšanské hřbitovy – prostor veřejný?*

Správa pražských hřbitovů, Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy a Městská část Prahy 3 vyzvaly veřejnost k debatě nad otázkami: *Komu a čemu mají Olšanské hřbitovy sloužit? Má zde být zachována výhradně dnešní pietní atmosféra? Má se hřbitov stát spíše parkem a otevřít se obyvatelům svého okolí?* Do diskuse si dovoluujeme přispět tímto stanoviskem vyjadřujícím názor Klubu Za starou Prahu.

Olšanské hřbitovy – prostor intimní!

Hřbitov je v české kulturní tradici vnímán jako místo posvátného klidu pro zemřelé a smutného loučení a vzpomínek pro pozůstalé, místo, kde se setkávají živí s mrtvými a tichý pohled a jemné gesto, někdy i po dlouhých letech, mají větší význam než tisíce slov. Romanticky si jej představujeme jako místo, kde se staříčká vdova modlí u hrobu manželova, místo, kde dívka pláče pro svou první lásku, místo, kde se rozervaní básníci toulají mezi hroby. Současně však také místo kulturní paměti národa, vhodné pro vlastivědné a uměleckohistorické bádání a zadumání. Vzpomeňme kolik skvělých sochařů, architektů a mnohdy i bezejmenných kameníků zde vytvořilo vynikající artefakty. Němci mají pro hřbitov výraz *Friedhof*, což v doslovném překladu znamená dvůr míru. Hřbitov je místem, kde má a musí být klid. Rozhodně není zelení (i když podle barvičky v územním plánu je), není parkem, natož sportovištěm! Jeho duchovní atmosféra nesmí být narušena využitím ani jeho části k hlučným sportovním nebo kulturním aktivitám. Stane-li se tak, bude *genius loci* zničen.

Proč by vlastně měly být Olšanské hřbitovy oživovány? Není dost jiných míst ve městě, která to potřebují? A energie města, rozumějme jeho obyvatel, není nekonečná. Nemusí být všechny městské části stejně živé a na hřbitovech je přece klid hodnotou, nikoli ztrátou. Opuštěnost a případně i částečná historická zchátralost ke hřbitovům patří. Možná dokonce není ve městě nic vzácnějšího než místo, kde je zaručen už jeho podstatou klid a mír.

Nemůžeme zabraňovat barbarství vandalů barbarstvím neúcty a nepochopení. Hřbitov je možné chránit občanskými aktivitami, jako jsou *Adopce hrobů* nebo úklidové brigády dobrovolníků. Můžeme jej zpřístupnit jako galerii sochařských a architektonických děl vydáváním vlastivědných a uměleckohistorických průvodců a

orientačních map. Ale tiché místo necht' zůstane tichým místem. Hřbitov je sice prostor veřejný, ale přesto prostor intimní, jehož pieta musí být zachována!

Toto stanovisko bylo schváleno Domácí radou Klubu Za starou Prahu dne 10. prosince 2014.

PhDr. Richard Biegel, Ph.D.
Místopředseda Klubu Za starou Prahu

PhDr. Kateřina Bečková
Předsedkyně Klubu Za starou Prahu

Hlavní adresáti stanoviska:

Správa pražských hřbitovů
Institut plánování a rozvoje hl. města Prahy
Městská část Praha 3

Na vědomí:

Odbor památkové péče Magistrátu hl. m. Prahy
Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v hl. m. Praze

Klub Za starou Prahu, z.s.

Mostecká 1, 118 00 Praha 1, IDDS: ny4e65u

E-mail: zastarouprahu@seznam.cz, www.zastarouprahu.cz

Návštěvní hodiny: středa 15-17,30 hod., tel. 257 530 599